

Modtager(e): 17,4 Innovation i byen, ØU, KB

Opsamling på 17,4 udvalget for Innovation i byens arbejde i 2014-15

Udvalget har i 2014 arbejdet med en række temaer omkring innovation og den grønne udvikling. I det følgende gives en opsamling af de temaer, udvalget har behandlet i de første to år:

Dato: 26. januar 2016

Sags nr.: 15/885

Sagsbehandler: MLO

Udendørs belysning og Smart City

Smart City er næste skridt i den grønne omstilling af byer og samfund. Smart City handler om at udnytte eksisterende data og producere nye om borgeres og byens bevægelser og forbrug for at udnytte disse data til at reducere energiforbrug, effektivisere ressourceforbrug og forbedre service til borgerne.

Udvalget har arbejdet med hvad Smart City er, og hvordan tilgangen til Smart City indsatsen skal være i Albertslund af Smart City.

Som det første led i Smart City i Albertslund åbnede DOLL i efteråret 2014 deres Living Lab og besøgscenter i Hersted Industripark. DOLL skal afprøve intelligent belysning og Smart City teknologier i Hersted Industripark. Udvalget fik en præsentation af DOLL og Living Lab, og drøftede kommunens rolle, og hvordan vi helt konkret bruger det i vores egen lysudrulning.

Albertslund Kommune ansøgte i et konsortium med DTU og Gate 21 og i samarbejde med en række universiteter og private virksomheder Energistyrelsen om støtte til at etablere et Green Lab for Smart Byudvikling og Service, som bygger ovenpå DOLL Living Lab i Hersted Industripark. Green Lab skal bidrage til et mere bæredygtigt og mindre energikrævende samfund og til at gøre Danmark en global førende nation i udviklingen, anvendelsen og eksporten af Smart City teknologier baseret på den nyeste forskning og grøn samfundsomstilling. Udvalget fik en præsentation af projektet og drøftede, hvilke rammer projektet giver Albertslund, og hvordan vi kan udfylde dem.

Herudover fik udvalget en introduktion til Gate 21, der arbejder for et bæredygtigt samfund og grøn erhvervsudvikling.

Living Labs i Albertslund

Albertslund kommune er en af de kommuner i Danmark med størst erfaring med arbejdet med Living Labs. I Living Labs udvikles og afprøves nye løsninger ude blandt brugerne – det være sig i byrummet som tilfældet er med gadebelysning eller på skoler i tilfældet med nye lysløsninger til styrkelse af indlæring og trivsel. Løsningerne udvikles i et samspil mellem det offentlige, det private og forskningsinstitutioner.

Udvalget drøftede værdien af living labs og hvad Albertslund kommune får ud af at arbejde med living labs.

SEKRETARIAT FOR POLITIK & LEDELSE

Albertslund Kommune
Nordmarks Allé 2
2620 Albertslund

www.albertslund.dk
albertslund@albertslund.dk
T 43 68 68 68

Wi-Fi i byrummet

På vejen frem mod at gøre Albertslund til en Smart City, arbejdes der i forvaltningen med, hvordan den digitale infrastruktur til den smarte by kan skabes. Der arbejdes blandt andet konkret med at gøre Wi-Fi tilgængeligt for borgere og besøgende i byen – herunder løsninger for Wi-Fi i de kommunale bygninger i centerområdet og i Hersted Industripark.

Udvalget fik en status på arbejdet med Wi-Fi i Albertslund og en orientering om arbejdet med telelovgivningen. Herudover har udvalget drøftet ændring af telelovgivningen, de etiske aspekter i forhold til Wi-Fi og Smart City løsninger, og har hentet inspiration fra Århus Kommune, hvor man arbejder med problemstillinger omkring de etiske aspekter og dilemmaer ved at udbrede wi-fi og smart city løsninger i byrummet.

Indendørs belysning

Udvalget har arbejdet med indendørs belysning og er i den forbindelse blevet præsenteret for flere forsøgsprojekter i Plan C.

Plan C har udviklet nye løsninger, der skal være med til at fremme energirigtig renovering med merværdi og har fokuseret på de lovmæssige, kulturelle og kompetencemæssige barrierer for energirigtig renovering, som byggeriets aktører ofte møder. Resultaterne af Plan C er en række konkrete løsninger, som er blevet testet i forsøgsprojekter, samt en række modeller og værktøjer:

- Dagslysstyret LED-belysning:
Forsøg med ny belysning i et klasselokale på Grøndalsvængets Skole i København. Forsøgsprojektet har reduceret energiforbruget til lys i klasselokalet med 49 % i referenceperioden fra oktober 2011 til og med juni 2012. Samtidig har brugen af forskellige lyskilder og bedre styring givet mulighed for forskellige lyssætninger afhængig af behov og undervisningssituation. I opfølgningen på projektet har Plan C kigget på det samlede indeklima, hvor lyset indgår sammen med faktorer som temperatur, CO₂-indhold og lydniveau i lokalerne.
- Udvikling af energieffektivt og helbreds-fremmende lys til ældresektoren:
Der er i disse år en voksende opmærksomhed på lysets helende og sundhedsfremmende effekter. Med baggrund i PLAN C er det netop de effekter, projektet "Udvikling af energieffektivt og helbreds-fremmende lys til ældresektoren" har undersøgt. I projektets forsøgsfase, som startede i oktober 2013, har 29 borgere over 65 år i Albertslund fået installeret døgnrytmeunderstøttende LED-belysning. I projektets anden fase, er de indhentede data blevet analyseret for at finde ud af, om LED-belysningen har haft en gavnlig effekt på de ældres trivsel. Projektet udløb med udgangen af 2014.
I forbindelse med Plan C's forsøgsprojekt "Bedre lys til ældre" er der etableret en prøvebolig til det kommende plejecenter i Albertslund, hvor partnerne har designet belysningen efter fire scenarier: morgen, dag, aften og nat. Disse scenarier er blevet testet kvalitativt på en testgruppe af ældre. Udvalget besøgte prøveboligen, hvor lyset kan opleves 1:1.

Herudover har Albertslund Kommune i samarbejde med belysningsfirmaet Zumtobel Group lavet 3 demonstrationslokaler med forskellig LED-belysning og lysstyring på Albertslund Gymnasium og HF. Projektet startede op i 2014, og de 3 demonstrationslokaler repræsenterer 3 forskellige niveauer af løsninger (en simpel, en avanceret og en midt imellem). Zumtobel Group præsenterede udvalget for projektet og de erfaringer man har gjort sig, samt gav en rundvisning i de 3 lokaler.

LED-belysning giver ikke kun mulighed for store energibesparelser, men også for at designe selve lysspektret så det bl.a. kan efterligne dagslyset. Det giver helt nye muligheder for at påvirke forskellige centre i hjernen som forbedrer

indlæring og trivsel. DTU præsenterede udvalget for den sidste nye forskning inden for lysets betydning for trivsel og indlæring.

Smart Grid

Udvalget har arbejdet med Smart Grid og drøftet, hvordan det kan implementeres i Albertslund. Smart Grid betyder "det intelligente elsystem" og bruges som en samlebetegnelse for styring af hele elsystemet, dvs. en samtænkning af produktion, transmission, distribution og styring af forbrug. I den forbindelse fik udvalget et inspirationsoplæg fra Frederikssund Kommune om den nye bydel Vinge, hvor Smart Grid er tænkt ind i designet fra starten, og udvalget høstede erfaringer fra Frederikssund, om kommunens overvejelser og planer om, hvordan Smart Grid tænkes ind i byudviklingsprojektet.

Herudover gav DONG Energy et inspirationsoplæg om Smart Grid og smarte målere set fra elforsynings siden til udvalget. DONG Energy fortalte om, hvad DONG Energy gør i dag på området, og hvordan fremtiden ser ud – både strategisk og teknisk, samt hvad det giver af muligheder og udfordringer i Albertslund på kort og lang sigt.

Urban Farming

Udvalget har drøftet mulighederne for Urban Farming i Albertslund. Urban Farming omfatter aktører, fællesskaber, aktiviteter, steder og økonomier, som fokuserer på biologisk produktion (afgrøder, animalske produkter, biomasse til energi m.m.), på et sted, som betegnes som urbant. I en dansk kontekst er Urban Farming især båret frem af ildsjæle, der i lokale fællesskaber etablerer produktions- og distributions-fællesskaber, drevet af fælles værdier som fx nærhed, sundhed, bæredygtighed osv. Flere kommuner understøtter projekter med etablering af urbane haver og produktionsfællesskaber, herunder Københavns Kommune.

Udvalget blev i den forbindelse præsenteret for Østergro, som er en 600 m² stor økologisk taghave i femte sals højde på toppen af et gammelt bil-auktionshus. Stedet er Østerbro, foreningen bag hedder ØsterGro, og de 110 tons jord formet i sirlige højbede er blot et eksempel på, hvordan storbyhaverne i København også kan rykke op på tagene og blive til frodige bylandbrug.

Udvalget drøftede, hvad Urban Farming er og høstede erfaringer og viden om fødevarerproduktion i byen fra Østergro projektet.

Herudover præsenterede COOP de lokale virksomheders og COOP's egen motivation for at deltage i et innovativt initiativ om Urban Farming. Hvad kan virksomhederne byde ind med? Hvordan kan det udvikles i et kommercielt spor? Hvorfor er det vigtigt? Hvilken fælles vision kan virksomheder, kommuner og andre have for Urban Farming?

Udvalget drøftede motivationen for Albertslund Kommune til at arbejde med produktion af fødevarer i byområder, samt hvad der er i det for borgerne, virksomhederne og kommunen.